

EGLUTÉ

1969 sauis

▲ eglutė ▲

1969 sausis

TURINYS

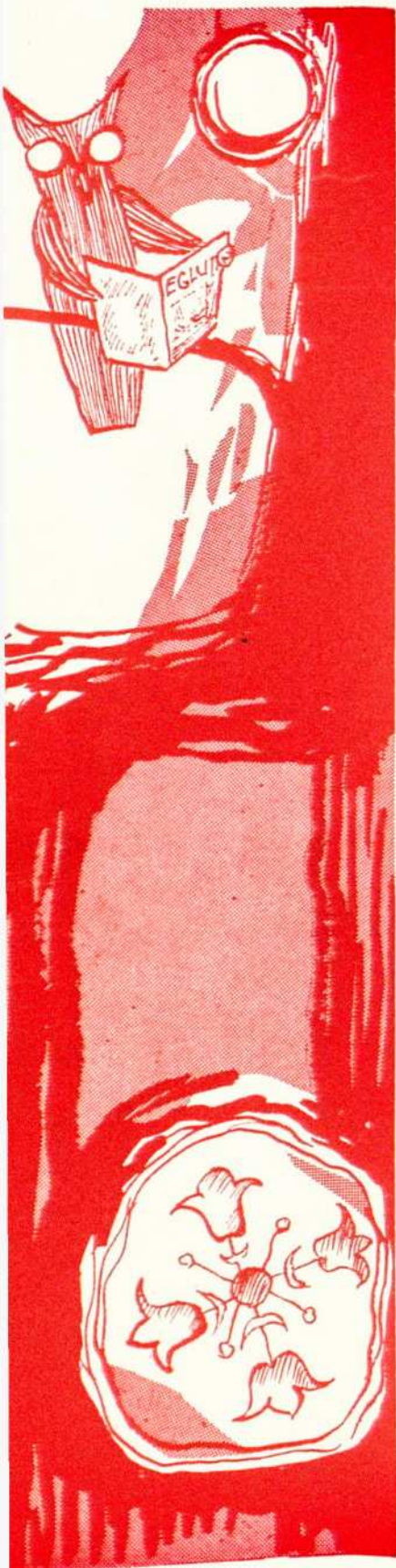
- 3 NUO KALNIUKO, R. Jotvingytė
- 4 ABRAKADABRA, S. Tomarienė
- 10 PAUKŠČIAI
- 11 ŠYPSNIUKAI
- 12 PUPUTIS TRENIRUOJASI, Linutė
- 14 AR TURI ŠUNIUKĄ?
- 16 IŠDIDUS ARAS, A. Saudargienė
- 18 PAKLYDĘS ERDVĖLAIVIS, L. Stačiokaitė
- 20 ZEBROS GALVOSŪKIS
- 21 ŽVĖRYS
- 22 UŽBURTOS PILIES VALDOVAS, padavimas
- 24 MŪSU KŪRYBA
- 27 PUPUČIO LAIŠKU DĖŽUTĖ
- 28 PAVEIKSLŲ PARODA
- 30 MISLĖS
- 31 JAUNUJŲ PREMIJA
- 32 PAS SKAITYTOJUS

PIEŠINIAI

- P. Jurkus — viršelis, psl. 2, 24
- E. Muliolienė — 3, 22
- J. Kiburas — 4, 6, 8
- S. M. Eucharista — 12, 13, 16
- Aldona S. — 17

“Eglutė”: laikraštėlis vaikams; redakcija, administracija, spaustuė — Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserų, Putnam, Connecticut 06260. Kaina metams — \$5.00, vienas numeris — .50.

“Eglutė” — “The Little Fir”. Magazine for children. Published monthly except July and August by the Sisters of the Immaculate Conception. Office of Publication: Immaculate Conception Convent, Putnam, Connecticut 06260. Subscription — \$5.00 yearly, single copy — .50. Second class postage paid at Putnam, Connecticut 06260.

Nuo kalniuko, nuo kalniuko, Ot, tai lėkė, tai važiavo,
 Ridadai, ridadai, Latatai, latatai,
 Virsta rogės į pusyną — Penkis kulverčius skaičiavo
 Ir vaikai. Ar matei?

NUO KALNIUKO

Ritonė Jotvingytė

Kaista veidai, kaista ausys,
 Oi-oi-oi, oi-oi-oi..
 Kaktoj guzas ir mėlynė
 Bus rytoj!

Ošia, šlama žalios pušys:
 Kas bus, kas bus, olia-lia?
 Ką sakys vaikams tėtušis
 Ir mama?...

ABRAKADABRA

Sonė Tomarienė

Kitą kartą gyveno tėvai, kurie turėjo penketą sūnų ir penketą dukterų. Vaikams kiek paaugus, tėvas tarė:

— Vaikeliai, patys žinote, koks mūsų gyvenimas. Žemės maža, o jūsų daug — neišsimaitinsime visi. Todėl leisiu jus mokytis amatų, kad valgytumėte duoną savo rankų darbu. Duodu tris dienas apsisvarstyti, kokio amato norite mokytis.

Po trijų dienų atėjo vaikai ir pasisakė, kuo norėtų būti. Viena duktė norėjo būti virėja, antra kepėja, trečia siuvėja, ketvirta audėja, o penkta daržininkė. Vyriausias sūnus norėjo būti kalvis, antrasis dailidė, tretysis račius, o ketvirtasis kurpius.

Tik penktasis, jauniausias, tylėjo. Tėvas paklausė:

— O tu, Valiuk, kokio amato norėtum mokytis?

Jokio. Visi amatai sunkūs ir nešvarūs. Aš noriu lengvai ir švariai gyventi.

— Tai leisiu tave į raštininkus.

— Rašalas nešvarus, plunksnos braižo. Nenoriu.

Atsiduso tėvai: gėda jiems buvo, tokį tinginį sūnelį išauginus.

— Jeigu nieko nenori dirbti, gausi badu mirti.

— Ne, badu nemirsiu. Leisk mane, tėve, mokytis pas žynį. Jis nei rankomis, nei galva nedirba, bet burtais sau duoną pelnosi.

Nepatiko tėvui toks sūnaus pasirinkimas, bet išleido jį pas žynį. Vis geriau, negu namie tinginiauja!

Gyvena Valius pas žynį ir mokosi burtų. Darbo jam nedaug: kartais ugnį pakursto, kartais kokį burtų skystimą pamaišo, užkerėtą kilimą išdulkina — ir viskas. Nei virti, nei kepti žyniui nereikia. Išalkęs atsistoja prieš tokį seną puodą ir sako:

Abrakadabra!

Mėnuo sidabro!

Virk, puode, kopūstus!

Puodas priverda kopūstų, jiedu ir pasivalgo. Žynio įsakytas, puodas verda visokias sriubas, šutina bulves, kepa mėsą ir pyragus — ko tik žynys paprašo.

Vieną kartą išėjo žynys į svečius pas pažįstamą raganą. Išeidamas liepė Valiukui neišdykauti, su burtais nežaisti. Bet kur jis tau klausys! Kai tik žynys ilgiau užtruko, jis praalkęs sugalvojo pats puodą užburti. Pasistatė puodą ant stalo ir sako:

Abrakadabra!

Mėnuo sidabro!

Virk, puode,

Košę su spirgučiais!

Pradėjo puodas košę virti ir spirgučių nešykštėti! Tai linksmam Valiukui, kad jau ir jis moka puodą valdyti! Valgo apsilaižydamas, vis dar puodą paragindamas, o puodas tik verda, tik kunkuliuoja! Išvalgė Valius vieną dubenį košės, išvalgė ir antrą, o puodas vis dar verda! Jau košė pradėjo pro kraštus ant stalo lipsti! Valius sušuko:

Abrakadabra!

Mėnuo sidabro!

Gana, sustok!

Bet puodas neklauso, dar smarkiau verda: jau košė nuo stalo ant grindų drimba! Valiukas vėl akadabrina, puodą stabdo, bet tas būsias negirdėjęs: verda, kunkuliuoja! Jau pilnas kambarys

košės, jau košė pro duris į kiemą teka! Išsigando Valiukas, per spirgus šokinėdamas, tekinas laukan išbėgo. Laiku spėjo — o būtų košėje paskendęs! Išbėgo Valiukas į kiemą, o košė paskui jį sekė, pasileido tekinas į kaimynus — košė ir ten atšliaužė! Iš visų

namų, šaukštais ir dubenėliais nešini, pasipylė vaikai. Visi kabina, laižo košę, džiaugiasi, kad skani, kad riebi. Išėjo ir motinos su samčiais ir puodais, išėjo ir vyrai su kibirais ir kubilais — visi tik valgo, tik semia, tik kabina tą košę su spirgučiais! Užude košę, iš tvartų ir ganyklų atbėgo arkliai, karvės, veršiai ir paršiukai — visi tik maukia, tik ryja tą košę su spirgučiais! Iš laukų ir miškų sulėkė varnos, šarkos, žvirbliai ir zylės — tik lesa, tik kabina tą košę su spirgučiais!

Pagaliau grįžo iš svečių ir žynys. Pamatęs pilnus kiemus košės, jis suprato, kad tai jo Valiuko darbeliai. Iš tolo ėmė stabdyti puodą.

Bet puodas per toli: negirdi. Kad ir labai buvo svečiuose prieviešėjęs, bet turėjo žynys sau taką iki durų nusivalyti, kol priėjęs prie slenksčio, sušuko:

Arbadakarba!
Pabaigei darbą!
Gana, sustok!

Dabar puodas jau išgirdo ir sustojo virės košę.

Nors puodas ir sustojo, bet košė atgal nesulipo. Todėl visi, išeidami ar namo grįždami, turėjo sau takus nusivalyti. Visą savaitę šeiminkės nieko nevirė, visi tik tą košę valgė.

Žynys išbarė Valiuką, kad, neišmokęs atbūrimo žodžių, su puodu darbavosi. Valiukas dabar jau įsiklausė, kaip žynys puodą sustabdė, ir pats sau nutarė kitą kartą gudresnis būti.

Atėjo šeštadienis. Žynys apsižvalgė, kad asla prišnerkšta, pamėjo į kampą senai ražinei šluotai, liepdamas iššluoti aslą.

Šluota stybt pasistiebė ir šluoja aslą. Žyniui paliepus, ji ir sąslavas į sąslavyną nunešė.

Valiukas tik žiūri, tik džiaugiasi: štai, kaip reikia, rankų nesipurvinant, gyventi!

Šluotai išslavus visus kambarius, žynys ją vėl pastatė į kampą, o Valiukui tarė:

— Aš einu į mišką pasiieškoti mandragoros šaknų ir laumės šluotų. Taisysiu vaišes, nes šianakt atlėks ragana į svečius. Tuo tarpu tu prinešk didįjį katilą vandens ir pakaitink. Kai grįšiu, maudysimės.

Valiukas pasiėmė naščius, užsikabino kibirus ir išėjo į šaltinį. Šaltinis buvo toli, kibirai sunkūs. Neparnešęs nė puskelio, jis išpylė nėsius ant tako ir sako sau:

— Ir kam man taip vargti? Juk yra darbui šluota!

Pargrįžęs namo, pamojo šluotai, burtų žodžiais liepdamas nešti vandenį.

Šluota stybt atsistojo, išskėtė ražus kaip rankas, užsisvėrė naščius su kibirais ir žirgt žirgt išžirglijo į šaltinį. Parvilko ji vienus naščius, parvilko antrus, ir pripylė katilą vandens. Tada pradėjo nešti vandenį ir į kubilą. Valiukas tik nurodo, kur pilti, o šluota tik neša, tik velka nepasilsėdama.

— Šitaip tai gyventi! — sušuko patenkintas Valiukas ir nu-

ėjo į lovą pasilsėti. Besilsėdamas pats nepajuto užmigęs. Tik sapnuoja, kad lova siūbuoja linguoja lyg laivas ant marių. Pramerkęs akis pamatė, kad lova jau tikrai lyg laivas, nes šluota prinešusi tiek vandens, kad ir troba paplukusi vandenį ir stalai su kėdėmis plaukinėja. Pašoko Valiukas išsigandęs ir sušuko:

Abrakadabra!

Pabaigei darbą,

Gana, sustok!

Bet šluota lyg negirdėjusi: tik velka, tik pila vandenį, nors jau nei katilo, nei kubilo seniai nebematyti — viskas po vandeniu. Iššoko jis iš lovos, pagriebė kirvį ir sukapojo šluotą į smulkius virbelius. Vanduo jau ėmė slūgti, per slenkstį laukan bėgti, kai tie sukapotieji virbai atsistojo ir iš kiekvieno išaugo po nauja šluota! Ir vėl tos šluotos neša velka vandenį, nebeviena, bet koks šimtas! Valiukas užšoko ant stalo. Vanduo iš trobos, verpetus sukdamas, bėga, ūžia! Išnešė ir Valiuką su stalu laukan, paskui pakalne į upę. Upė verpetuota, skubinasi į jūrą. Būtų gal ir nuskendęs berniukas, nes stalias, betrankomas į akmenis, į šaknis, pradėjo sklaidytis, tik parėjo mandragoros šaknimis nešinas žynys, pamatė tą tvaną ir sušuko:

Arbadakarba!

Pabaigei darbą,

Gana, sustok!

Visos šluotos tuojau sustojo ir sukrito į žagarus. Žynys išgriebė Valiuką iš upės, gerai išbarė ir prisaikdino daugiau šluotos nebeburti.

Parėję namo, rado visur vandens klanus betelkšančius. Žynys užbūrė suolo koją, kad vandenį iššluostytų. Suolo kojai išaugo medinės rankos, kurios paėmė skudurą, iššluostė grindis ir sienas, nušveitė stalus ir suolus, — visur paliko sausa. Valiukas užkūrė ugnį, pašildė vandenį. Žynys nusimaudė pirma. Į Valiuko maudyklės vandenį jis įpylė kažkokio skysčio ir įmetė saują kvepiančių žolių, kažką vis šnibždėdamas. Valiukas, tai pamatęs, bijojo maudytis.

— Nebijok, — tarė žynys, — tie burtai tau kada nors bus naudingi, nes matau, kad žyniavimu sau duonos neužsidirbsi.

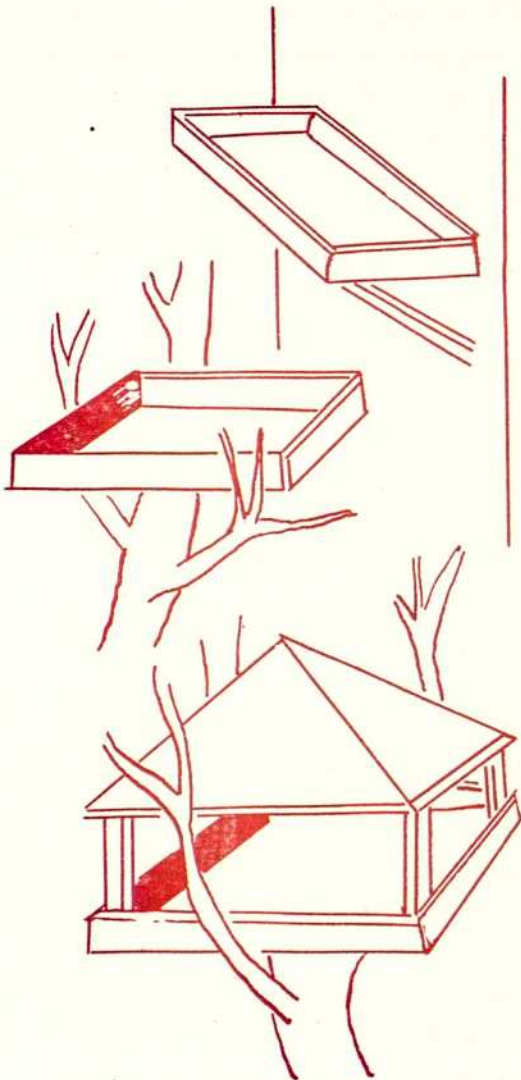
Išsimaudė berniukas burtų vandenį, bet, kadangi jokio skirtumo nepajuto, greitai žynio žodžius užmiršo.

(Bus daugiau)

NEUŽMIRŠKITE PAUKŠČIUKŲ ŽIEMĄ!

Žiemą, kai nėra grūdų, sliėkų nei žolės, paukščiukai neturi ką lesti. Iš kelių lentučių gali sukalti dėžutę ir paukščiukams padėti grūdų, duonos trupinėlių ir net lašinukų. Dėžutę galima padėti palangėje arba įkelti į medį. Ir stogelis yra naudingas — sniegas maisto neužpusto. Svarbu, kad katės negalėtų dėžės pasiekti!

Ar pažįsti paukščius?

genys — woodpecker

kėkštas — blue jay

šarka — shrike

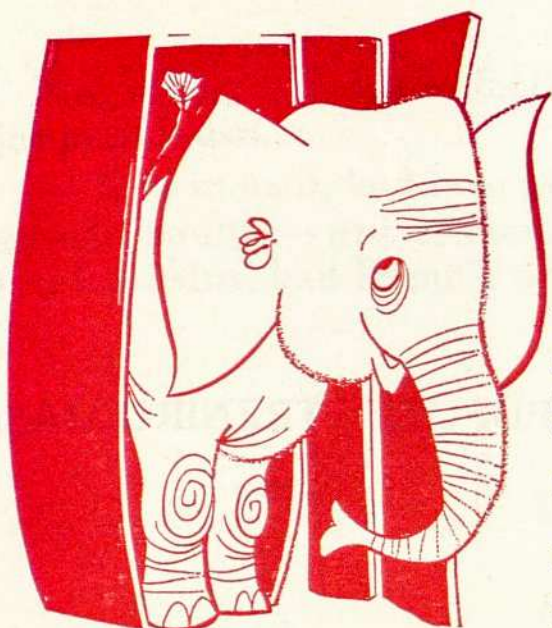
varna — crow

varnėnas — starling

zylė — chickadee

žvirblis — sparrow.

Surask šių paukščių paveikslus, iškirpk, priklijuok dideliame popieriaus lape ir surašyk paukščių vardus. Gali savo projektą atsiųsti "Eg-lutei". Jei moki, nupaišyk paukščius.

ŠYPSNIUKAI

Tėvas: Danutei nupirksiu plunksną mokyklos baigimo proga.

Sūnus: Ar tai bus staigmena?

Tėvas: Aš manau — ji nori televizijos!

▲ ▲ ▲

Berniukas: Mano tėvas negali apsispręsti, ar pirkti traktorių, ar karvę. Mergaitė: Jis labai kvailai atrodytų, karve jodinėdamas. Geriau tegu traktorių perka.

Berniukas: Bet jis dar kvailiau atrodytų traktorių bemelždamas!

▲ ▲ ▲

Mokytoja: Kaip lietuviškai vadinam karvės vaiką?

Mokinys: Ar karvelis?

▲ ▲ ▲

Ponia: Oi, kaip Jūs puikiai smuiku grojat! Man taip patiko tas paskutinis numeris.

Smuikininkas: Atsiprašau, ponია, aš tik smuiko stygas tvirtinau...

▲ ▲ ▲

Du kareiviai rimtai žygiavo viens prieš kitą, eidami sargybą. Viena senyva moterėlė žiūrėjo, žiūrėjo ir, staiga pribėgo:

— Nugi, ar taip gražu! Susitaikykite ir vėl pradėkit šnekėtis.

▲ ▲ ▲

Mokytojas: Na, Petriuk, ar žinai, kur galima dramblių rasti?

Petriukas: Kad drambliai tokie dideli, jog jų beveik niekas nepameta...

Ilganosis: Toks šaltas oras mano vargšei nosytei baisiai kenkia.

Trumpanosis: Gerai patrink ir tuoj pasijusi geriau!

Ilganosis: Tryniau — kiek pasiekiau.

▲ ▲ ▲

Žmogus stovėjo ant aukšto tilto ir žiūrėjo į vandenį.

Žmogus: Kas tas geltonas ten žemai?

Policininkas: Nagi — mėnulis!

Žmogus: Tai kažin kur aš esu?

▲ ▲ ▲

Simas: Tai kaip namas, kurį pasistatei?

Rimas: Nekoks. Kažkas netaip ir gana.

Simas: Ot tai tau! Žiūrėk — tu jį pastatei aukštyn kojom!

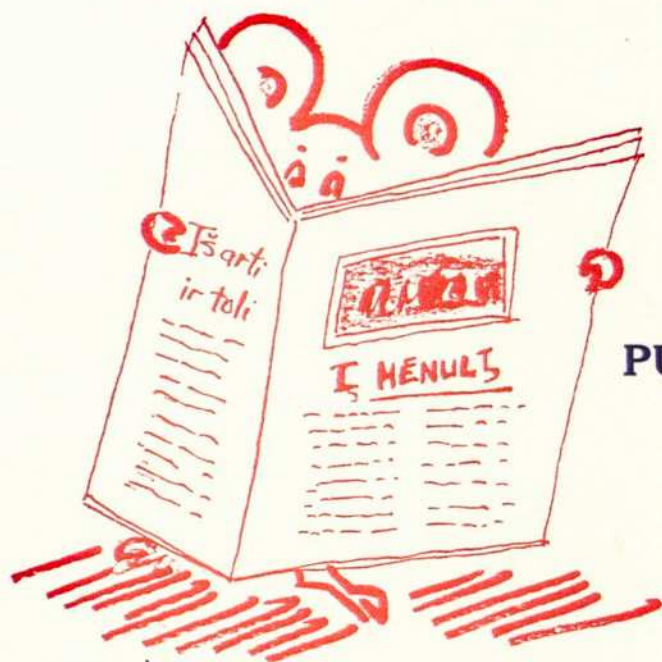
Rimas: Tai užtat man vis taip sunku laiptais užlipti!

▲ ▲ ▲

Vaikiukas: Ar turit gerų vaistų?

Vaistininkas: Žinoma, visokių. O kokių reikia?

Vaikiukas: Nesvarbu — tik kad būtų geri, nes mano tėvelis labai serga!

PUPUTIS TRENIRUOJASI

Linutė

Visi žino, kad astronautai apskrido mėnulį ir vėl sveiki žemėn grįžo. Žinojo ir Puputis. Juk jis skaityti mokėjo — skaitė laikraščius — gal ne kasdieną, bet bent kas antrą...

Žiūrėjo Puputis į paveikslus laikraščiuose — į tikras nuotraukas ir į žmonių pieštus paveikslus ir galvojo.

— Ot, o kodėl aš negalėčiau skristi į mėnulį su tais, kurie ten nusileis... Juk pelės ir žmonės turėtų bendradarbiauti!

Puputis garsiai atsikrankštė, pasakęs tą žodį “bendradarbiauti”, nes tai labai ilgas žodis ir jam būtų smagu, jei kas žinotų, jog jis jį jau moka. Bet niekas negirdėjo. Pupučio mama kalbėjo telefonu ir, be to, mamos visad mano, kad jų vaikai daug žino...

Peliukas nuėjo prie mamos didžiojo veidrodžio ir save apžiūrėjo. Rodos, nieko jam netrūksta. Pažiūrėjo į astronautų nuotraukas laikraštyje ir tada vėl grįžo prie veidrodžio.

— Žinoma, vis dėlto, reiktų pripažinti, kad jis truputėlį, na, per kokio pusantro plaukelio lyg ir... per didelis...

Kai mamytė baigė kalbėti telefonu, Puputis nubėgo jos pasiklausti.

— Ir aš manau, kad tavo pilvukas truputį didesnis, negu astronautų, — pritarė mamytė ir ėmė labai greitai maišyti kopūstus, kad Puputis nematytų jos šypsniuko.

Puputis patapnojo savo pilvuką ir grįžo į salioną.

Pirmiausia jis koki pusvalandį šokinėjo per virvutę. Net suprakaitavo. Tada apsijuosė šniūreliu ir pamieravo pilvuką. Tas pats.

Mamytė leido didelį, sunkų arbatos puodą pakilnoti — mankštai. Tik dangtuką nuėmė, kad nesudaužytų.

Kilnojo, kilnojo Puputis sunkų puodą: aukštyn - žemyn, aukštyn - žemyn. Pavargo, užduso.

Tada vėl pamieravo pilvuką. Na, galima sakyti, vis dėlto buvo šioks toks skirtumas...

Puputis užsimovė šliurytes ir lengvučiais žingsneliais apibėgo kambarį. Labai atsargiai, žinoma, kad lempos nedrebėtų...

“Kū-kū, kū-kū” staiga užkūkavo gegutė laikrodyje. Pro virtuvės duris raitėsi mamytės išvirtų kopūstų kvapas.

Nėrė Puputis virtuvėn, pasiėmė šaukštą — ir mamytei padengė — ir su žibančiom akutėm laukė kopūstų.

Tą vakarą prie stalo nieks apie astronautus nekalbėjo...

AR TURI ŠUNIUKĄ?

Jei turi, atsimink šiuos dalykus.

- 1. Maži šuniukai labai mėgsta ką nors graužti, kol jų dantys auga. Jei nenori, kad tavo šuninkas batus sugraužtų, nupirk jam guminį sviedinuką.**
- 2. Suaugusiam šuniui nereikia kaulų graužti, kad būtų sveikas. Svarbu jį maitinti geru, sveiku maistu, kuris turi pakankamai vitaminų ir mineralų. Kaulai gali nudilinti šuniui dantis.**
- 3. Kai kas mano, kad šunį sveikiausia šerti neriebia mėsa. Tai netiesa. Šunims reikia šiek tiek riebalų, kad palaikytų šilumą kūne. Reikia ir pienoškų produktų, kurie turi daug proteino.**

4. Negalima spręsti šuns sveikatos pagal nosies šaltumą. Šuo su temperatūra dažnai turi karštą, sausą nosį, bet kartais šuo sunkiai serga, turėdamas šaltą nosį. Geriausia pasitikrinti pas gyvulių gydytoją.
5. Reikia šunį dažnai šukuoti ir maudyti, kad jo kailis gražiai blizgėtų. Kai kas mano, kad žali, nevirti kiaušiniai padeda šuns kailio grožiui. Žali kiaušinio tryniai, tiesa, yra šunims sveiki, bet ne baltymai.

ŠUNS AMŽIUS

Kai kurie žmonės manydavo, kad vieneri metai šuns gyvenime, atitinka septyneriems žmogaus metams. Tačiau, moksliniai tyrimai ką kitą rodo. Vienerių metų šunį galima lyginti su šešiolikmečiu žmogumi; dviejų metų šunį — su dvidešimt keturių metų žmogumi; trijų metų šunį — su trisdešimties metų žmogumi; keturių metų šunį — su keturiasdešimties metų žmogumi.

Tada vieneri metai šuns amžiaus atitinka penkeriems žmogaus metams. Seniausias šuo neseniai užbaigė gyvenimą, turėdamas dvidešimt šešis metus — reiškia, jis tokio paties amžiaus kaip žmogus turįs šimtą keturiasdešimt penkeris metus!

IŠDIDUS ARAS

Ava Saudargienė

Ten, kur Capricorn juosia Australijos žemę, Nindiguli kalnų viršūnėje, stovėjo granito akmens pilis. Rausvi uolų bokštai blizgėjo saulėje. Pats aukščiausias bokštas dažnai slėpėsi debesyse. Toje pilyje gyveno aras, visų arų galingiausias. Jo vardas — Mulijan-ga.

Išdidus kalnų karalius mėgo stovėti savo granito pilies bokšte ir žiūrėti, kas darosi jo karalystėje.

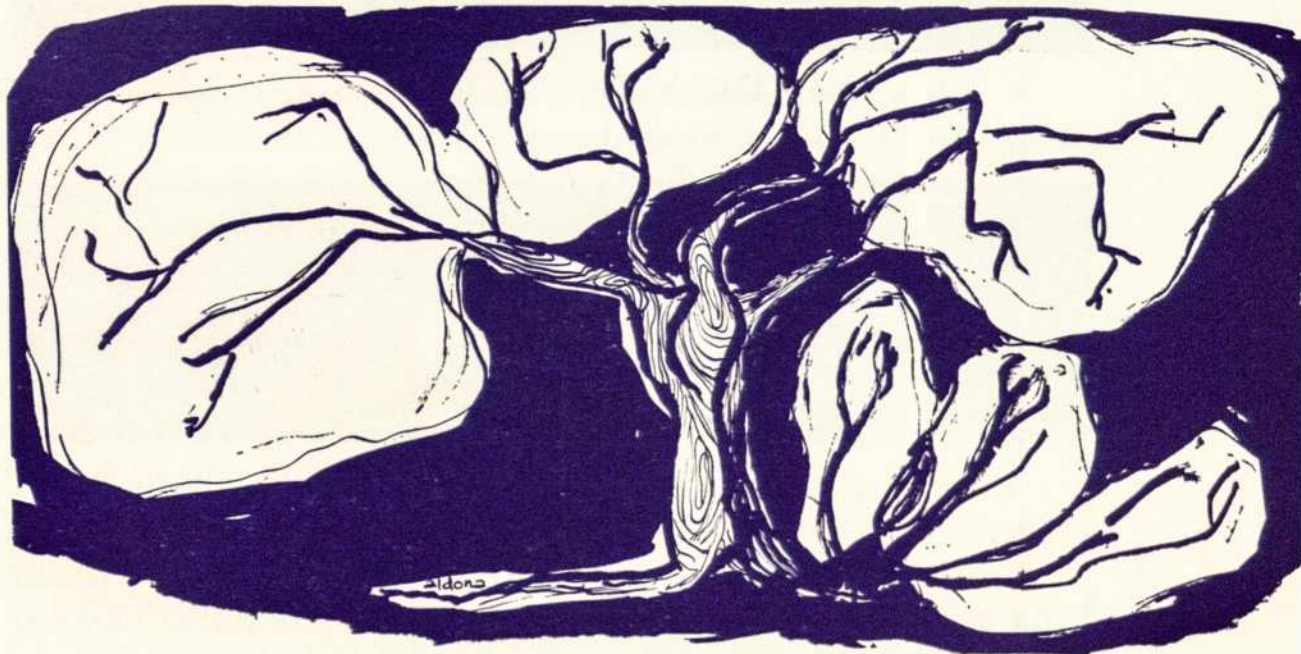
Nindiguli kalnų papėdėje augo didžiulis medis — eukaliptas. Ištikrųjį, jis jau nebeaugo, nes jam buvo trys šimtai metų. Jis tik stovėjo ištiesęs baltas šakas į saulę ir snaudė. Vėjeliui papūtus, lingavo žalių lapų vainiku ir skleidė saldžius kvapus.

Mulijan-ga ir eukaliptas buvo seni priešai. Vieną kartą, kai aras norėjo pagrobti miegančią kengūrą, eukaliptas numetė vieną savo išsikeriojusią šaką ir pridengė ją. Perpykęs, Mulijan-ga tuščiais nagais grįžo į savo pilį. Užsidarė savo bokšte ir galvojo, galvojo, kaip atkeršyti eukaliptui. Pagaliau sugalvojo. Iš tolimos šiaurės pasikvietė baisųjį cikloną Varrą.

Atlėkė, atūžė Varra, besisukdamas smarkiau, negu tūkstantis raganų. Viską pakely lauzė, rovė medžius, guldė žoles. Varg-

šės kengūros, švelnios koalos ir emu paukščiai neturėjo kur dėtis. Kurie pasiekė savo urvus, išsigelbėjo, o kiti žuvo Varros sukury. Tik gyvatės ir mėlynieji driežai savo olose, ančiasnapiai ir krokodilai upių gelmėse Varros nebijojo.

Ciklonas Varra palietė eukaliptą vienu sparnu, palietė kitu. Aplaužė visas atsikišusias šakas. Sukdamasis apie seną medį, bandė išrauti, bet jo šaknys buvo įsikibusios į kalno akmenynus. Tada Varra pasišaukė savo vaikus, ir visi kad pūtė iš visų jėgų.

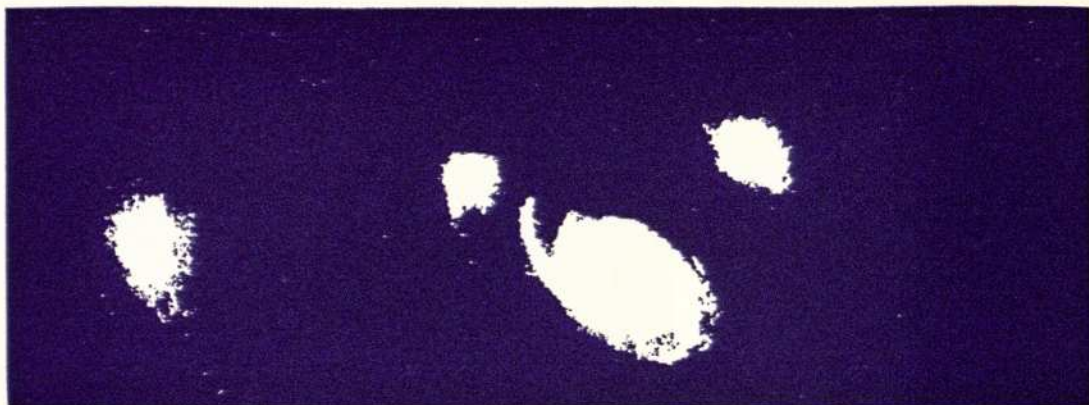

Trrrrakšt! — nulūžo eukalipto kamienas. Keberrrrriokšt! — nuvirto eukaliptas ant granito uolų.

Apsidairė Varra ir — nuliūdo. Žiūri — augalai ir gyvuliai sunaikinti, ugniavietės išdraskytos, trobelės sugriautos, žmonės išžudyti. Girdi Varra — tėvai verkia savo vaikų, vaikai ieško tėvų. Nebeliko kam grožėtis Nindiguli kalnais, nei granito pilimi jų viršūnėje.

O išdidusis aras, matydamas Varros smarkumą, stovėjo savo bokšte ir kvatojosi. Galas eukaliptui! Valio Varrai!

Bet kai Varra nusiminęs grįžo į šiaurę, kai viskas aprimo, kai dulkės nusėdo, kai užviešpatavo baisi tylą, Mulijan-ga išvydo sunaikintą kraštą. Pažiūrėjęs į sulaužytas eukalipto šakas, išdraikytas jo pilies bokšto papėdėje, ir aras nuliūdo. Užsidarė granito pilys ir nuo to laiko niekas jo daugiau nebematė.

PAKLYDĘS ERDVĖLAIVIS

Linda Stačiokaite

Buvo labai tylu. Zigmas galėjo matyti tik žvaigždes ir juodą erdvę.

— Vytai, ar prisimeni, kai pakilom prieš tris metus? Kažin kada pasieksime Marsą?... Net sunku tikėti, kad galim pasiekti savo tikslą.

— Pagal visus instrumentus ir kelialapį, turėtume pasiekti valandos bėgyje, — ramiai atsakė antrasis berniukas, rimtas, šviesiaplaukis jaunuolis. — Gal ką užvalgykim ir pasiruoškim nusileisti?...

— Gerai, — atsakė Zigmas ir, atsistojęs, pasikrapštė spintoje, kur buvo užrašyta MAISTAS. Jis buvo dviem metais jaunesnis už Vytą — vos keturioliktuosius pradėjęs. Ištraukęs tai dienai skirtą dėžutę, atidarė ir perskaitė nurodymus.

“Šiandien pietų porcija yra: žalia tabletė, ružava ir mėlyna”.

— O kokį maistą tai atstoja? — paklausė Vytas. — Aš net pamiršau!

— Ružava — tai kumpio gabalas, dvi mėlynos tabletės atitinka penkiem šaukštukam žirnių, o viena žalia — tai, bulvės.

— O kas ant trečio?

— Tiesa, pamiršau priminti, kad stotyje mums nurodė ne-

valgyti trečio bent savaitę prieš nusileidžiant, kad nesusirgtume. Sako, tortas astronautams per sunkus maistas!

— Tabletėje? — nusijuokė Vytas.

Abu greit pavalgė, kad būtų laiko viską paruošti nusileidimui. Vytas davinėjo įsakymus, nes buvo erdvėlaivio kapitonas, o Zigmas jo padėjėjas. Pavalgę, jie užsivilko erdvinius kostiumus ir susiraišiojo specialius traukos batus.

— Erdvėlaivis P.L.B. artėja prie savo tikslo, — pranešė Vytas per mikrofoną į stotį žemėje. — Viskas paruošta nusileidimui. Sekantį raportą perduosime, nusileidę.

— Gerai, sėkmės! — atsakė balsas iš tolimos Amerikos.

Vytas nutildė mikrofoną ir abu astronautai tylėdami taisė instrumentus nusileidimui. Netrukus erdvėlaivis pakrypo ir pradėjo skristi nepaprastu greičiu. Abu jaunuoliai buvo priploti prie savo kėdžių.

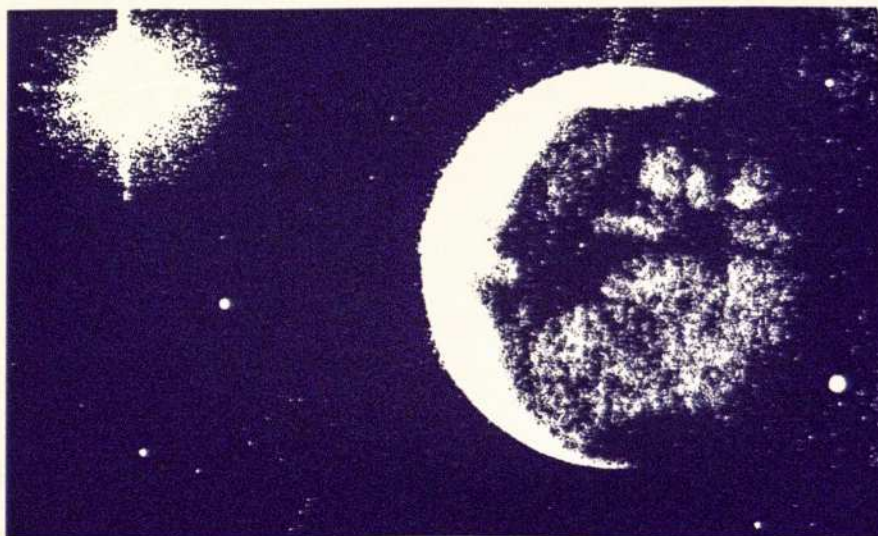
Nusileidę, abu suskubo pažiūrėti per langutį, skirtą erdvių stebėjimui.

— Tai dabar — aš nieko čia nematau! — nusiminęs sušuko Zigmas, kuris tikėjosi išvysti visokių augalų, ar bent spalvų. — Va, tik kvailos dulkės. Jų ir žemėje pilna!

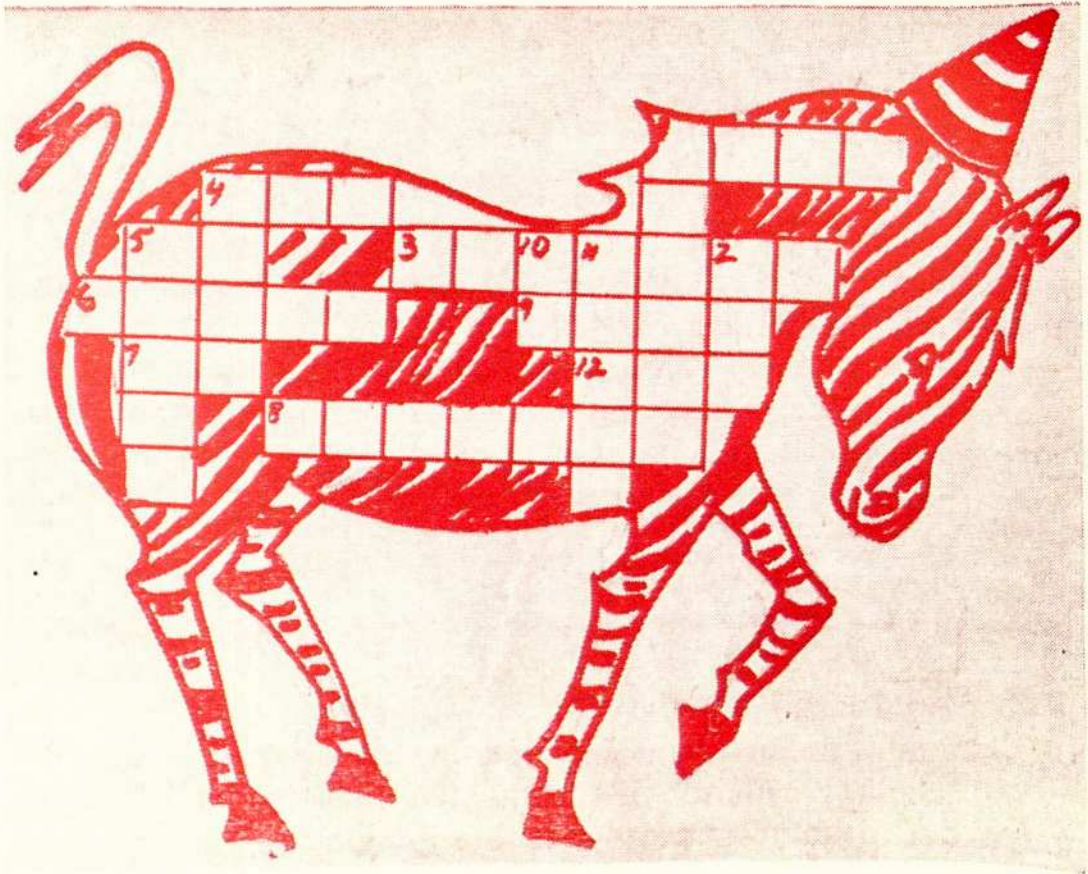
— Palauk. Nusileisdami sudrumstėm planetos paviršių. Aišku, kad dar nieko nesimato, — ramino jį Vytas.

Dulkėms nusėdus, berniukai sužiūro...

Bet kas čia? Čia juk Marsas — jis turėtų būti kalnuotas ir nykus. Kas atsitiko? Aplinkui — vaikšto žmonės ir gyvuliai, stovi namai. Ar jie pasiekė Marsą ar ne?... (Bus daugiau)

ZEBROS GALVOSŪKIS

Skersai:

1. Brolis skautas, skautė.
3. Per metus išeina 10 (vaikų laikraščelio) numerių.
4. Keturkojis gyvulys.
5. Kuo šie žodžiai panašūs: ritas, Rima, riša?
6. Tai, ką ant kojų nešiojame.
7. Ne tas, bet
8. Drąsūs žmonės laipioja.
9. "Dega", atvirkščiai.
12. Raidės.

Žemyn:

1. Pasidarys tamsu.
2. Žmonės valgo, gyvuliai ...
4. Ne ana, bet
5. Ji turi automobilis, vežimas, traukinys.
10. Šeštoji gamos gaida.
11. Tai, kas dega.

(Atsakymai psl. 31)

KIEK METŲ

ŽVĖRYS GYVENA

aligatorius — 40 metų

barškuolė — 13 metų

gorila — 30 metų

hipopotamas — 45 m.

kiškis — 8 metus

liūtas — 10 metų

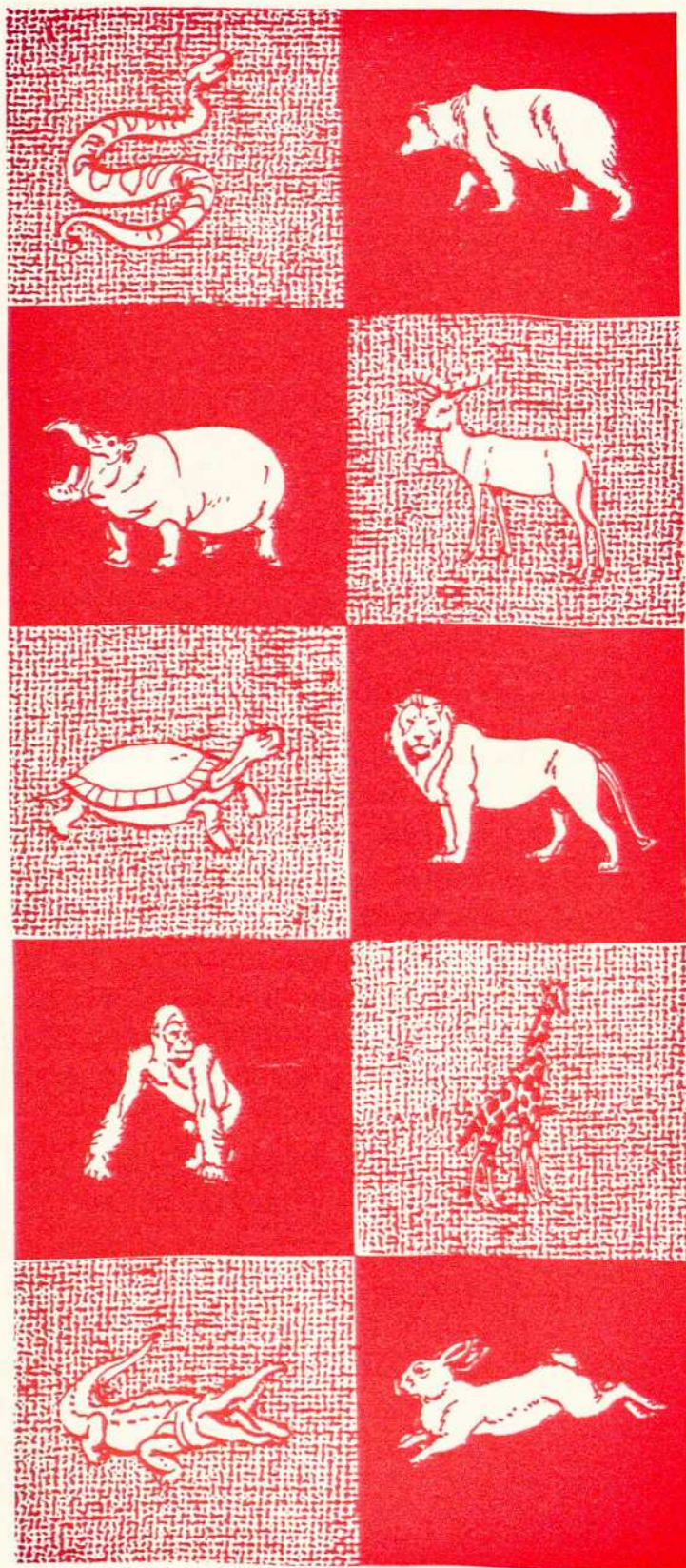
meška — 20 metų

stirna — 12 metų

vėžlys — 35 metus

žirafa — 30 metų

**Paimk pieštuką
ir sujunk
žvėries vardą
su paveikslu.**

UŽBURTOS PILIES VALDOVAS

Padavimas

Lietuvoje, netoli Alytaus miesto, yra piliakalnis. Už to piliakalnio teka du upeliai. Vasarą jų vanduo visai išdžiūsta ir tik smėlis belieka. Tarp tų upelių stovi sena, pakrypusi trobelė. Kas ją ten pastatė, niekas nežino. Žmonės pasakoja, tačiau, kad labai seniai ten gyveno vyras su žmona ir mažu sūneliu.

Kai vaikas buvo mažukas, tik trijų metų, sėdėdavo namie ir klausydavo mamos pasakų. Bet kai paaugo, namie būt nebenerėjo. Kai tik tėvelis išeidavo žvejoti, arba važiuodavo į mišką malų parsivežti — ir jis kartu. O kartais, tik dingdavo, ir niekas nežinodavo, kur jis.

Vieną dieną mama pastebėjo, kad iš puodynės pieno išsemta ir duonos riekelė atlaužta. Sekančią dieną ji pasislėpė už durų ir stebėjo, kas bus. Ogi — jos sūnelis pripylė puodelį pieno, atlaužė kasnelį duonos ir kažkur išnešė. Ir taip kasdien.

Pagaliau ir tėvas pastebėjo, kad duonos maža ir pieno stinginga. Mama nenorėjo vaiko barti, bet tėvas užsirūstino.

Ryt dieną apie pietų laiką berniukas vėl atėjo, pasiėmė duonos dar didesnę gabalą, pripylė puodelį pieno dar pilnesnį ir nubėgo panemune prie piliakalnio. Tėvas nusekė paskui. Girdi — berniukas šaukia:

— Žalty, žalty, žalteli, ateik. Atnešiau pienelio ir duonutės. Imk, kol tėvelis dar nežino.

Išlindo žaltys iš po ąžuolo šaknų, susirangė berniukui prie kojų ir gauda duonos trupinius ir geria pieną iš puodelio. Jam bevalgant ir begeriant, juodu su berniuku kalbasi.

Tėvas tylutėliai atslinko, pagriebė pagalį ir kad dėjo žalčiui per galvą, kad tas, keliais kūliais apsvirtęs, nusirito nuo pilialkainio.

Tą naktį senas žvejys negalėjo miegoti. Nežinojo, ar sapnavo ar tik akyse jam vaidenosi, bet pasirodė gražus, jaunas kunigaikštis ir tarė:

— Žvejy, žvejy, kam tu mane užmušei? Už trijų dienų mano burtai būtų pasibaigę, o ketvirtą dieną jau laisvas būčiau ir vėl visą kraštą valdyčiau, vėl savo soste sėdėčiau, kaip prieš šimtus metų. O ant šito kalno būtų vėl atgijus pilis ir tavo sūnus būtų tapęs jos valdovu. Dabar — viskas baigta!

Rytą pabudęs, žvejys gailėjosi, sūnų klausinėjo, bet tas nieko nesapnavo, nieko nežinojo. Ką žalčiui kalbėjo viską pamiršo.

Alytus —

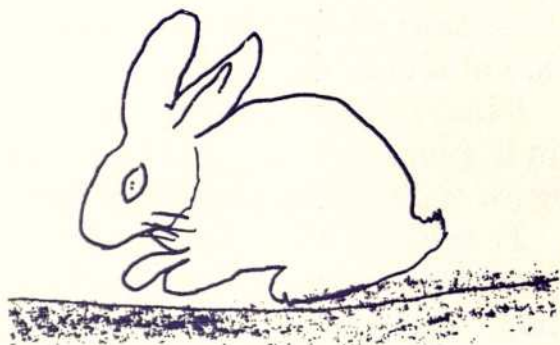
tai labai senas Dzūkijos miestas Lietuvoje. Jis yra įkurtas ant Nemuno kranto. Nemunas čia teka giliame slėnyje ir ties Alytaus miestu apsuka didelį vingį. Senovėje per Alytų ėjo daug kelių ir čia buvo didelė lietuvių pilis. Kunigaikščių Kęstučio ir Algirdo laikais čia vykdavo dažnos kovos su kryžiuočiais. Nepriklausomybės kovose 1919 metais ant Alytaus tilto žuvo pirmasis Lietuvos kariuomenės karininkas — pulko vadas Antanas Juozapavičius. Čia taip pat yra didelė sanatorija, kur žmonės gydosi nuo džiovos, nes Alytus apsuptas pušynų. Jei nori daugiau apie Alytų sužinoti, paskaityk A. Bendoriaus "Lietuva".

Žaltys —

yra nenuodinga gyvatė. Senovės lietuviai tikėdavo, kad žalčiai gali žmogui laimę atnešti, jie net buvo laikomi šventi. Buvo sakoma, kad kai žaltį kas užmuša, saulė verkia. Yra daug lietuviškų pasakų apie žalčius. Ar žinai pasaką apie "Eglę, žalčių karalienę"?

**mūsų
kūryba**

Eilėraštis: Kas tas?

Buvo zuikis puikis.
Klausė ir klausė mamos,
kada jis eis į mokyklą.
O kai nuėjo,
jis gavo dvejetuką!

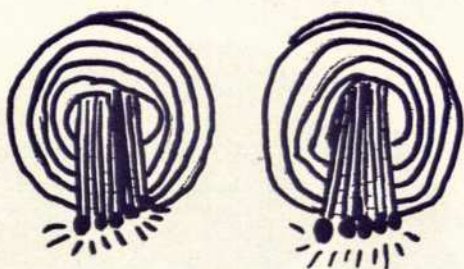
*Indrė Žadeikytė
Forest Hills, N. Y.*

Senelės didelė burna

Vieną kartą gyveno senelis su senele. Senelis buvo geras žmogus, bet senelė vis pasakodavo negražias pasakas apie kitus žmones. Seneliui tos pasakos įkyrėjo iki gyvo kaulo, bet jis nieko negalėjo padaryti.

Vieną dieną senelė nuėjo pas kaimynę su nauja pasaka. Ta pasaka buvo apie šiaučiaus žmoną, kurios senelė nemėgo. Kaimynė klausė ausis pastačius, nes ir ji nemėgo šiaučiaus žmonos ir jai atrodė, kad senelė nemelavo. Tik senelei baigus, atsitiko keistas dalykas: senelė negalėjo užčiaupti burnos. Ji tik sėdėjo prie stalo ir akis vartė. O, kaip tai kaimynei buvo juokinga! Tuoju nuėjo pranešti savo kaimynėms ir netrukus visas miestelis apie tai žinojo. Visi atbėgo pažiūrėti senelės. Oi, kaip tai senelei buvo gėda! Nuo to laiko ji daugiau pasakų nebepasakodavo ir dar tebevaikšto su atvira burna.

*Guoda Jelionytė, 12 metų
Chicago, Ill.*

RADYBOS

Mieli "Eglutės" skaitytojai, noriu papasakoti Jums, kas man neseniai atsitiko, kai su mamyte nuvažiavom į operos rūmus pamatyti V. Bellini operą "Norma".

Pirmo veiksmo metu aš pajutau, kad su koja kažką užmyniau. Pradžioje nekreipiau dėmesio, bet per pertrauką pažiūrėjau į grindis ir pamačiau du kažkokius blizgančius dalykėlius. Pasilenkus pakėliau ir pamačiau, kad tai buvo du auksiniai auskarai. Tai buvo labai gražūs, sunkūs auskarai, kurie turėjo po penkis deimantus. Aš juos padaviau savo mamytei. Ji paklausė šalia jos sėdinčios ponios, ar tai yra jos auskarai. Ponia atsakė, kad ne jos. Tada mano mamytė norėjo juos atiduoti kam nors iš operos tarnautojų, bet nė vienas iš jų nenorėjo imti. Taip mes tuos auskarus parsinešėm namo.

Sekančią dieną mamytė paskambino į operos rūmus ir pasakė, kad yra rasti auskarai. Pasirodo, kad viena ponia susijaudinusi teiravosi, ar kas nors nesurado jos auskarų. Mamytei su ja susižinojus, pasirodė, kad tie auskarai tikrai tie patys, kuriuos ji ten pametė prieš keletą dienų ir vieną dieną net nuvažiavo į operos rūmus ir, ant kelių atsiklaupusi, ieškojo jų po visas grindis.

Sužinojusi, kad juos radau aš, paklausė mamytės mano vardo ir kiek man metų. Ji pasakė, kad už auskarų suradimą man priklauso radybos.

Toliau — istorija trumpa. Atsiėmus savo auskarus, ponia davė man pažadėtas radybas — 25 dolerių čekį mano vardu. Ji pavadino mane sąžininga mergaite, o mano tėtis pasakė, kad mes esame lietuviai ir stengiamės išauklėti savo vaikus gerais ir sąžiningais žmonėmis.

Man atrodo, kad tie ponai yra labai turtingi, jei jie man nesigailėjo duoti tiek daug radybų. Aš taip pat labai džiaugiuosi, kad galėjau kitam padaryti gera ir kartu gauti už tai dovanų. Dabar, mamytė juokiasi, kad po šito įvykio, mudvi su sesute kiekvieną kartą mielai norėsim važiuoti į operą!

Raminta Jelionytė, 10 m.
Chicago, Illinois

ŽVAIGŽDĖS

(sulietuvino močiutė)

Pro savo langą
Kai pasižiūriu vakarais,
Matau — visose žvaigždėse
Jau dega žiburiai.
Ir klausiu aš savęs —
Kodėl ir kas,
Kiekvieną naktį danguje
Uždega blizgančias šviesas.

Renata Sinicki, 11 m.
Chicago, Illinois

Lietuvos valstybės pradžia

Labai seniai lietuvių kilmės žmonės gyveno atskiromis giminėmis. Jiems tekdavo dažnai nukentėti nuo priešų puolimų. Tai matydami, jie pradėjo jungtis draugėn, kad būtų lengviau atsilaikyti nuo puolimų. Pradžioje Lietuvoj buvo daug valdovų. Reikėjo kam nors juos visus suvienyti. Tas darbas buvo sunkus. Krašto viduje vyko karai, o dar be to, kaimynai, lenkai ir rusai smarkiai puldinėjo. Pagaliau, Mindaugas sujungė visas lietuvių žemes ir pasidarė pats vyriausias Lietuvos valdovas.

Mindaugui vadovaujant, buvo sudaryta sutartis su Halčio-Volinijos kunigaikščiais. Nelengva buvo Mindaugui valdyti, bet prievartos būdu jis priverstė visus jo klausyti ir 1240 metais jo rankose Lietuva buvo stipri ir galinga valstybė. Mindaugas tada nutarė apsikrikštyti ir tuo apsisaugoti nuo priešų puolimų. Apsikrikštijęs, Mindaugas gavo karūną iš popiežiaus. Tačiau, 1263 metais Mindaugas buvo nužudytas.

Po Mindaugo, du broliai pradėjo Lietuvą valdyti — Vytenis (1295-1316) ir Gediminas (1316-1341). Vytenis visą savo gyvenimą kovojo už Lietuvą. Tą patį padarė ir Gediminas. Jie buvo nužygiavę su savo kariuomene ir į lenkų žemes. Kai Gediminas valdė, Lietuva pasidarė didelė ir galinga valstybė, kuri buvo žinoma visur. Gediminas siekė sukurti tokią santvarką, kokia buvo vakaruose, kad žmonės galėtų geriau gyventi. Jis pastatė didelę pilį Vilniuje ir ten įkūrė savo sostinę.

Alfredas Keliačius, 9 sk.
Hamiltono liet. šešt. mokykla

PUPUČIO LAIŠKŲ DĖŽUTĖ

Brangus Puputi,

Aš apie tave vis skaitau ir vis galvoju. Žinai ką, Puputi, man jau kliba pirmas dantukas. Mano mamytė sakė, kad peliukai labai mėgsta vaikučių dantukus. Tu ateik naktį į mano kambarį ir paimk mano dantuką. Tada tu turėsi naują žaislą. Gali cento nepalikti, nes peliukai neturi pinigų. Lauksiu tavęs, mano Puputi...

Raminta Jautokaitė, 6 m.
Marquette Parko
lit. mokyklos I sk.
Chicago, Ill.

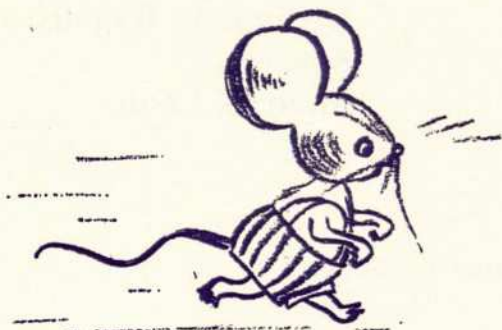
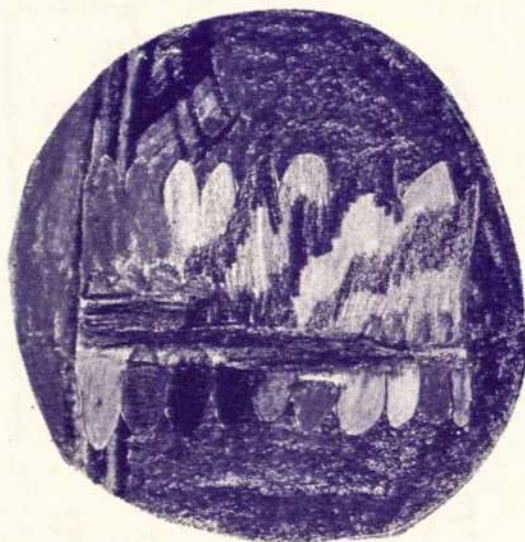

Bumbulą Pupučio Kalėdų eglutei
nupiešė Rima Valiulytė

Mielas Puputi,

Tikriausia tu netikras — bet gražus! Aš tave myliu. Aš dėkoju tau už laiškutį. Tau nupaišiau burbulą eglutei papuošti. Aš moku parašyti: PUPUTIS IR KATĖ ĖDA MĖSĄ, be klaidų.

Rima Valiulytė, 6 m.
Chicago, Ill.

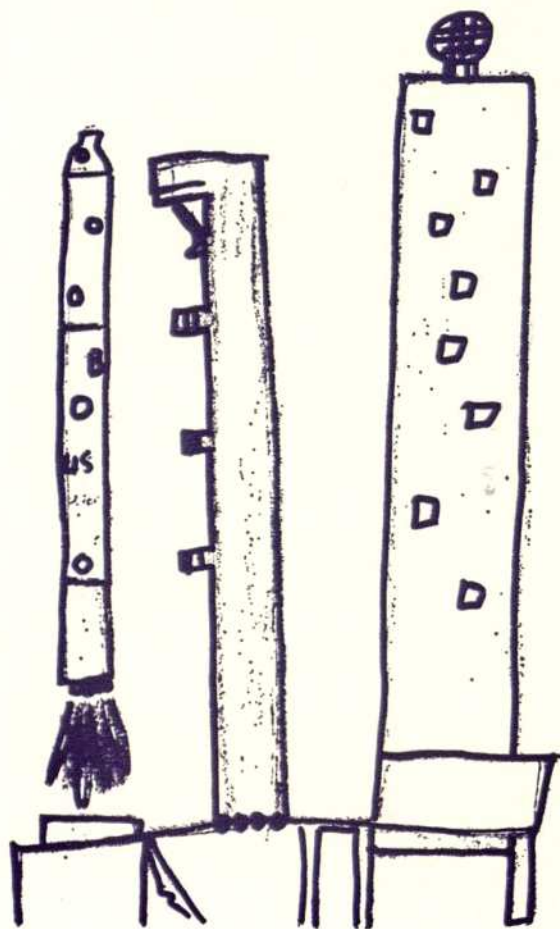
Ačiū, ačiū už laiškučius ir piešinėlius.
Pasikabinsiu savo kambarėlyje!

PUPUTIS

PAVEIKSLŲ paroda

Banginis

**Ramunė
Rygelytė,
4 m.
Monroe, Conn.**

Atsiųskite savo gražiausius paveikslus į "Eglutės" paveikslų parodą. Geriausiai išeina tie, kurie nupaišyti juodai ant balto popieriaus.

Raketa

**Gediminas Rygelis,
8 m.
Monroe, Conn.**

Du skėčiai — Taura Zarankaitė, 9 m.
Detroit, Michigan

Puputis miškuose — Nata Zarankaitė, 2 m.
(su sesutės pagalba)

1. Kuprotas senelis palubėj tinklą ringuoja.
2. Mažutis sprigtukas dideliais žingsniais eina.
3. Vikri mergaitė, sidabro suknaitė.
4. Šarangė, varangė po suolu pasirangė.
5. Diedukas su kauline burniuke, ugnies kepurė.
6. Mažutis vyrutis medį kerta ir skiedros nešoka.
7. Akys kaip ratai, saulės nemato.
8. Atbėgo du stuku buku ir pasigrobė dvi štiki biki.

9. Maža, stora moterėlė, gražūs josios drabužėliai.
10. Iššoko spirgiukas iš balto akmenuko šilko drabužiuku.
11. Eina eina keliu su visu savo nameliu.
12. Du kartus gimsta, vieną kartą miršta.
13. Du stačiukai, du klaustukai, keturi broliukai.
14. Pati nusivelka, o kitą apvelka.
15. Po ledu žirklys guli.

Atsakymai: 1. voras, 2. žiogas, 3. žuvis, 4. šuo, 5. gaidys, 6. genys, 7. pelėda, 8. du vilkai pagavo dvi oškas, 9. žąsis, 10. viščiukas, 11. strigė, 12. paukštis, 13. karvė, 14. avis, 15. vėžys.

JAUNŲJŲ PREMIJA

● Kas?

JAV Lietuvių Bendruomenės Švietimo Taryba skelbia Jaunųjų premiją.

● Ką?

1968-1969 metais lietuviai vaikai ir gimnazistai (pavieniai ir per organizacijas bei mokyklas) kviečiami balsuoti už geriausiai patikusį prozos kūrinį "Eglutėje". Kūrinys, surinkęs daugiausia balsų, bus apdovanotas Jaunųjų premija.

● Kaip?

Balsavimas prasidėjo su 1968 m. rugsėjo numeriu. Balsuojama kas mėnesį. Jei originalus kūrinys tik vienas (kaip pasitaikė 1968 m. spalio numeriu), tą mėnesį nebalsuojama. Balsavimas baigiasi su 1969 birželio numeriu. 1969 m. rudenį bus paskelbta, kurie trys kūriniai surinko daugiausia balsų ir tada įvyks galutinis balsavimas už *vieną* iš trijų. Šis bus apdovanojamas Jaunųjų premija ir bus atspausdintas lietuviškuose laikraščiuose.

● Ko reikia?

Reikalingi duomenys: 1. mokyklos vardas, organizacijos vienetas, pavardė, jei pavienis; 2. vietovė; 3. kiek balsų už kurį kūrinėlį; 4. amžiaus atžymėjimas — I — nuo mažens iki 12 metų, II — nuo 13 iki 19 metų.

● Kur siųsti?

Duomenis siųsti: Mrs. E. Vaišnys, 511 S. Chicago Ave., Champaign, Illinois, 61820, USA.

**Balsuokim visi –
Dideli ir maži!**

Zebros galvosūkio atsakymai:

Skersai — 1. sesė, 3. Eglutės, 4. šuo, 5. ri, 6. batus, 7. ta, 8. kalnais, 9. aged, 12. n, m, a. Žemyn: 1. su-tems, 2. ėda, 4. šita, 5. ratas, 10. la, 11. ugnis.

ALP 1789

March

PAS SKAITYTOJUS

Sydnejaus (Australija) lietuvių savaitgalio mokykla 1968 m. gruodžio mėnesio 1 d. užbaigė savo mokslo metus koncertu. Visi mokiniai pasirodė programoje, kuriai vadovavo vedėja E. Badauskienė, o chorui — J. Maksvytis. Po koncerto buvo kalbos, sveikinimai, dovanos. (Laima Barkutė, 12 m.)

Mokomės skaičiuoti — scena iš pasakos "Kalėdų Nakti", suvaidintos Detroito Apylinkės Eglutėje, 1968 m. gruodžio 21 d. Sėdi: Algis Duoba, klūpo: Taura Zarankaitė, stovi: (iš k. į d.) Danutė Veselkaitė, Rita Neverauskaitė, Aida Petersonaitė, Kęstutis Nemanis ir Paulita Abariūtė. (Nutr. J. Gaižučio)

91 189,294